

# Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31.03.1969, sp. zn. 6 Cz 11/69, ECLI:CZ:NS:1969:6.CZ.11.1969.1

**Číslo:** 85/1969

**Právní věta:** Slučování důchodů je svou povahou opatřením formálního rázu, které má význam z hlediska jednotného posuzování takto sloučených dávek, jako je tomu např. v otázce vyměřování zvláštní daně z důchodu apod. Odpadnou-li důvody tohoto sloučení, popř. dojde-li ke změně vyžadující novou úpravou důchodu, je nutno nově přihlížet i k nárokům poskytovaným podle předpisů platných před 1. 1. 1957, poněvadž podle § 122 ods. 1 zák. č. 101/1964 Sb. zůstaly zachovány, když nenastaly důvody pro jejich snížení nebo zánik podle předpisů platných před 1. 1. 1957.

**Soud:** Nejvyšší soud ČSSR

**Datum rozhodnutí:** 31.03.1969

**Spisová značka:** 6 Cz 11/69

**Číslo rozhodnutí:** 85

**Číslo sešitu:** 9

**Typ rozhodnutí:** Rozhodnutí

**Hesla:** Sociální zabezpečení

**Předpisy:** 101/1964 Sb. § 122

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

Č. 85

Slučování důchodů je svou povahou opatřením formálního rázu, které má význam z hlediska jednotného posuzování takto sloučených dávek, jako je tomu např. v otázce vyměřování zvláštní daně z důchodu apod. Odpadnou-li důvody tohoto sloučení, popř. dojde-li ke změně vyžadující novou úpravou důchodu, je nutno nově přihlížet i k nárokům poskytovaným podle předpisů platných před 1. 1. 1957, poněvadž podle § 122 ods. 1 zák. č. 101/1964 Sb. zůstaly zachovány, když nenastaly důvody pro jejich snížení nebo zánik podle předpisů platných před 1. 1. 1957.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 31. 3. 1969, [6 Cz 11/69](#).)

Státní úřad důchodového zabezpečení přiznal navrhovateli rozhodnutím z 20. 10. 1965 s účinností od 1. 6. 1965 částečný invalidní důchod v částce 520 Kčs měsíčně; ve smyslu § 122 odst. 3 a § 56 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb. – po připočtení poloviny úrazového důchodu – stanovil výši částečného invalidního důchodu částkou 670 Kčs měsíčně.

Dalším rozhodnutím z 26. 9. 1967 přiznal odpůrce navrhovateli od 18. 10. 1967 invalidní důchod ve výši 975 Kčs měsíčně, tj. ve výši 50 % průměrného měsíčního výdělku.

Opravným prostředkem proti tomuto rozhodnutí se domáhal navrhovatel zvýšení invalidního důchodu o 10 % podle § 26 odst. 1 zák. č. 101/1964 Sb. s odůvodněním, že jeho invalidita byla způsobena pracovním úrazem, který utrpěl dne 27. 2. 1965.

Krajský soud v Plzni nevyhověl usnesením z 15. 2. 1968 opravnému prostředku navrhovatele a potvrdil rozhodnutí odpůrce. Vycházel ze skutkového zjištění, že pravomocným rozsudkem okresního soudu v Karlových Varech z 12. 4. 1967 byl Státní statek, n. p., v H., uznán povinným odškodnit navrhovatele za pracovní úraz, který navrhovatel utrpěl dne 27. 2. 1965 jako jeho pracovník při plnění pracovních úkolů. Na základě posudku krajské posudkové komise sociálního zabezpečení v Plzni z 15. 11. 1967, doplněného dne 19. 1. 1968, však zjistil, že hlavním důvodem invalidity navrhovatele je kornatění mozkových tepen a jeho přímé následky a že naproti tomu následky úrazu z 27. 2. 1965 samy o sobě nepodmiňují ani nedovršují invaliditu, takže plná invalidita navrhovatelova není způsobena úrazem. K atrofii pravé horní končetiny došlo následkem inaktivity navrhovatele; následky úrazu nevedly ani k podstatnému poklesu výdělku ani k podstatnému snížení pracovní schopnosti navrhovatele, neboť byly méně závažné a nezakládaly by ani částečnou invaliditu.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že byl usnesením krajského soudu v Plzni porušen zákon a zrušil je.

Z odůvodnění:

Prvořadou povinností soudu v občanském soudním řízení a zejména v jednostupňovém přezkumném řízení podle § 244 a násl. o. s. ř. je, aby co nejúčelněji a co nejúplněji zjistil skutečný stav věci, významný pro posouzení správnosti přezkoumávaného rozhodnutí, provedl všechny potřebné důkazy s přihlédnutím ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, včetně toho, co uvedli účastníci, přičemž není vázán jen na důkazy jimi navrhované, nýbrž je oprávněn provést další potřebné důkazy i z úřední povinnosti (§ 6, 120 odst. 1 a § 132 o. s. ř.). Přezkumné řízení ve věcech sociálního zabezpečení podle § 244 a násl. o. s. ř. spočívá v posouzení správnosti přezkoumávaného rozhodnutí z hlediska všech zákonných ustanovení, přicházejících v úvahu, a není proto rozhodující, jaké okolnosti účastník ve svém opravném prostředku uvedl a z jakých důvodů přezkoumávané rozhodnutí napadl (srov. rozhodnutí uveřejněná pod č. 11/1967, 27/1968 a 56/1965 Sbírky rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR).

Krajský soud nepřihlédl náležitě ke všem skutečnostem rozhodným pro posouzení správnosti výše přiznaného invalidního důchodu, i když je nutno souhlasit s jeho závěrem, že z důvodu pracovního úrazu z 27. 2. 1965 nelze navrhovateli přiznat zvýšení invalidního důchodu podle § 26 zák. č. 101/1964 Sb.

Podle § 122 odst. 1 písm. a) zák. č. 101/1964 Sb. mohou být úrazové důchody, vyplácené podle předpisů o důchodovém pojištění platných před 1. 1. 1957, sníženy nebo odňaty, jen pokud by to připouštěly uvedené předpisy. Podle § 122 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb. – jestliže poživateli některé z dávek uvedených v prvním odstavci vznikne nárok na důchod z důchodového zabezpečení – platí o souběhu těchto nároků obdobně § 56 odst. 2; po úpravě podle tohoto ustanovení se dávka slučuje s důchodem z důchodového zabezpečení v jediný důchod a považují se za tento důchod.

Z těchto ustanovení je nutno vyvodit, že slučování důchodů je svou povahou opatřením formálního rázu, které má význam z hlediska jednotného posuzování takto sloučených dávek, jako je tomu např. v otázce vyměření zvláštní daně z důchodu apod. Odpadnou-li však důvody tohoto sloučení, případně dojde-li ke změně významné pro novou úpravu důchodu, je nutno nově přihlížet i k nárokům poskytovaným podle předpisů platných před 1. 1. 1957, poněvadž podle § 122 odst. 1 zák. č.

101/1964 Sb. zůstaly zachovány, nenastaly-li důvody pro jejich snížení nebo zánik podle předpisů platných před 1. 1. 1957.

Z obsahu spisu, zejména ze zápisů o jednání krajské posudkové komise sociálního zabezpečení v Plzni ve dnech 15. 11. 1967 a 19. 1. 1968, vyplývá, že navrhovatel pobíral od r. 1951 úrazový důchod pro trvalé snížení výdělečné schopnosti následkem úrazu utrpěného 8. 1. 1951 a že úrazová ztráta 20 % dosud trvá. Proto také bylo v rozhodnutí odpůrce z 20. 10. 1965, jímž byl navrhovateli s účinností od 1. 6. 1965 přiznán částečný invalidní důchod, ve smyslu § 122 odst. 3 a § 56 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb. přihlédnuto správně též k úrazovému důchodu a v důsledku toho bylo sloučení obou důchodů číselně vyjádřeno stanovením celkové výše částečného invalidního důchodu. Ovšem tímto sloučením nezanikl úrazový důchod přiznaný v roce 1951; sloučení podle § 122 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb. se nemohlo materiálně dotknout existence úrazového důchodu, jestliže by nemohl být odňat nebo snížen podle předpisů jej upravujících. Stal-li se navrhovatel nyní plně invalidním a z výsledků řízení vyplynul závěr, že úrazová ztráta z úrazu z 8. 1. 1951 trvá nezměněně i nadále, vznikl navrhovateli nárok, aby mu byl i invalidní důchod vyměřen podle zásady stanovené v § 122 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb. Přiznal-li odpůrce navrhovateli polovinu úrazového důchodu ve svém rozhodnutí o částečném invalidním důchodu z 20. 10. 1965, není důvodu, proč by mu neměl být tento důchod přiznán v rámci ustanovení § 122 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb. při rozhodování o invalidním důchodu, když podle předpisů platných před 1. 1. 1957 se na tomto nároku nic nezměnilo a trvá i nadále.

Jestliže tedy krajský soud potvrdil rozhodnutí odpůrce, aniž zkoumal jeho věcnou správnost i z toho hlediska, zda invalidní důchod byl vyměřen v zákonné výši, porušil svým rozhodnutím zákon v ustanoveních § 6, 120 odst. 1, § 132 a 244 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 122 odst. 1 a 3 zák. č. 101/1964 Sb.